

غافلگیری ارتش سرخ و رخنه اوکراین به منطقه حیاتی

گروه بین‌الملل - علی ودایع: جنگ اوکراین اگرچه سرخط رسانه‌های جهان نیست اما همچنان ادامه دارد. ارتش سرخ توانسته ظرف دو ماه گذشته به پیشروی‌های استراتژیکی دست پیدا کند اما حالا اوکراین با ضد حمله به عمق خاک روسیه بازی جدیدی با اعصاب کرملین را...

صفحه ۱۱

حاکمیت حق مردم است

مردم سالاری

دوشنبه ۲۲ مرداد ۱۴۰۲ - ۷ صفر ۱۴۴۶ - ۱۲ آگوست ۲۰۲۴ - سال بیست و سوم - شماره ۶۲۳۰ - ۱۲ صفحه - ۱۰۰۰۰ تومان

کمبود شدید پرستار

در ایران

رئیس کل سازمان نظام پرستاری ضمن تاکید بر اینکه کمبود شدید پرستار در کشور واضح و مبهرهن است، گفت: واقعیت این است که با پدیده‌ای به نام بیکاری پرستاران مواجه نیستیم و اکنون درخواستی برای اشتغال در کشور نداریم. دکتر احمد جاتیان در نشست هم‌اندیشی تخصصی موضوعات پرستاری که با حضور اعضای بورد پرستاری...

صفحه ۴

قیمت گذاری دستوری

خودرو را متوقف کنید

گروه اقتصادی - عباس قاری: مجموعه صنعت خودروسازی کشور از ابتدای زنجیره که تولیدکنندگان قطعات خودرو هستند تا تولیدکننده، واردکننده، عرضه‌کننده و فروشندگان خودرو تا خدمات پس از فروش، همگی معتقدند که علاوه بر اینکه دولت باید صرفاً در جایگاه سیاست‌گذاری خود فعالیت داشته باشد، بایستی یکبار برای همیشه قیمت‌گذاری دستوری را...

صفحه ۷

نگرانی

و سردرگمی بزرگ اسرائیل

انتظار و نگرانی از پاسخ انتقामी جمهوری اسلامی ایران و حزب‌الله به ۲ جنایت رژیم صهیونیستی در بیروت و تهران بر سراسر زندگی صهیونیست‌های ساکن فلسطین اشغالی سایه افکنده است. به گزارش شبکه‌های میداین، این نگرانی و انتظار نه تنها در رسانه‌های رژیم صهیونیستی بلکه در تمام شئون زندگی صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی حاکم شده و...

صفحه ۱۰

افزایش اختلاف هریس

و ترامپ در نظر سنجی‌ها

میانگین ۶ نظرسنجی مختلف در سطح ملی در آمریکا نشان می‌دهد که در رقابت‌های بسیار تنگاتنگ انتخابات ۲۰۲۴، «کامالا هریس» نامزد دموکرات‌ها از «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری پیشین آمریکا پیشی گرفته است. نشریه نیوزویک در جمع بندی نظرسنجی‌ها تا روز...

صفحه ۱۱

«مردم سالاری» بررسی می‌کند:

آغاز ماراتن رأی اعتماد مجلس به کابینه چهاردهم

صفحات ۲ و ۳

یادداشت

داستان مدیران شبیه

نادر کریمی

را بر بالینش حس کرد و دوباره توش و توانش را جمع کرد و چشمانش را به دوردست‌ها انداخت معهود از سریر قدرت بر زیر آمده و دولت موعود بر کوفت تا بلکه از میان این جمعیت به گسیل درآمده به سوی مدیریت راهی باز کند و این داستان مجاهدان شبیه است.

گذشته زندگی را به سر می‌برد. ناگهان باد حوادث روزگار وزیدن گرفت و دولت موعود از اتصال به جغرافیای ایران خود را به سایر مناطق متصل کنند در مقام مثال می‌توان بیان کرد، منطقی‌ترین و به صرفه‌ترین راه برای اینکه چین بخواد به شاخ آفریقا، مدیترانه و به اروپا وصل شود از مسیر ایران است و منطقی‌ترین و به صرفه‌ترین راهی که اروپا بخواد به هند، چین، خلیج فارس و کشورهای اطراف آن و آسیای میانه وصل شود مسیر ایران است. یک چهارراه به معنای واقعی و این جغرافیا برای ایران، جبری را به همراه خواهد داشت. حال باید به این‌مطلب بپردازیم که جبر مند فکر کجا قرار دارد، غرب تجارت محور عمل می‌کند و تا حدودی منافع خود را مدنظر قرار می‌دهد، منافع غرب ایجاب می‌کند، علی‌رغم آنکه عمده تجارت جهانی توسط غرب و استعمار از مسیر دریایی شکل گرفت، کم رنگ شد. اما اکنون طرح یک کمربند - یک جاده چین همان جاده ابریشم است که چین تمایل به احیای آن دارد، طبق برآوردها تجارت از راه خشکی به صرفه‌تر و حدود ۷۰ الی ۷۵ درصد از تجارت در مسیر دریایی ارزان‌تر است.

اکنون که بیش از ۶۵ سال از سنش گذشته بود و دوران مسئولیت و مدیریتش را مرور می‌کرد در گوشه‌های نشست و به گذشته می‌اندیشید و کمتر در موارد مسائل روز اظهارنظر می‌کرد. کنج عزت گزیده بود و با خاطرات دوران

یادداشت

ژئوپولیتیک ایران و کریدور شمال-جنوب

سیدمحمدشفیعی

است، اما ایران از مشکل آب و محیط زیست رنج می‌برد، پتانسیلی که بیشتر از سایر موارد ایران می‌تواند روی آن حساب کند، تجارت است، تا سایرین از اتصال به جغرافیای ایران خود را به سایر مناطق متصل کنند در مقام مثال می‌توان بیان کرد، منطقی‌ترین و به صرفه‌ترین راه برای اینکه چین بخواد به شاخ آفریقا، مدیترانه و به اروپا وصل شود از مسیر ایران است و منطقی‌ترین و به صرفه‌ترین راهی که اروپا بخواد به هند، چین، خلیج فارس و کشورهای اطراف آن و آسیای میانه وصل شود مسیر ایران است. یک چهارراه به معنای واقعی و این جغرافیا برای ایران، جبری را به همراه خواهد داشت. حال باید به این‌مطلب بپردازیم که جبر مند فکر کجا قرار دارد، غرب تجارت محور عمل می‌کند و تا حدودی منافع خود را مدنظر قرار می‌دهد، منافع غرب ایجاب می‌کند، علی‌رغم آنکه عمده تجارت جهانی توسط غرب و استعمار از مسیر دریایی شکل گرفت، کم رنگ شد. اما اکنون طرح یک کمربند - یک جاده چین همان جاده ابریشم است که چین تمایل به احیای آن دارد، طبق برآوردها تجارت از راه خشکی به صرفه‌تر و حدود ۷۰ الی ۷۵ درصد از تجارت در مسیر دریایی ارزان‌تر است.

دانشمندان بسیاری در عرصه ژئوپولیتیک کتاب‌های زیادی نگارش و به نقاط مهم جغرافیایی اشاره کرده‌اند که همواره شاهد تنازع بر سر آن جغرافیاهای بوده و هستیم. حال آنکه دانشمندان بر جبر جغرافیایی حاکم بر این نقاط نیز اشاراتی کرده‌اند.

برای هر جغرافیایی، جبرهایی موجود است آن هم به دلیل قرارگیری در منطقه (جغرافیایی) خاص و محدودیت‌ها و امتیازهایی که آن جغرافیا به آن کشور می‌دهد. جغرافیای ایران به لحاظ نگاه ژئوپولیتیکی و جغرافیای سیاسی تا قرن‌ها و طی چندین هزار سال، جغرافیای تجارت بوده و چهارراه تجاری جهان تحت نام جاده ابریشم لقب گرفته بوده است. عده‌ای معتقدند که جاده ابریشم از بین رفته است اما این گونه نیست. نقش راه ابریشم بعد از آنکه عمده تجارت جهانی توسط غرب و استعمار از مسیر دریایی شکل گرفت، کم رنگ شد. اما اکنون طرح یک کمربند - یک جاده چین همان جاده ابریشم است که چین تمایل به احیای آن دارد، طبق برآوردها تجارت از راه خشکی به صرفه‌تر و حدود ۷۰ الی ۷۵ درصد از تجارت در مسیر دریایی ارزان‌تر است.

اطمینان خاطر از تجارت با ایران را برای هند به وجود می‌آورد و به این دلیل آن را از تحریم‌ها معاف می‌کنند تا تولیدات آن با سرعت و به صرفه از خاک ایران به اروپا برسد. می‌توان از این دیدگاه نگرینست که غرب برای جغرافیای ایران برنامه‌ای بلندمدت دارد و جغرافیای ایران برای غرب اهمیت بیشتری دارد تا برای شرق.

برای غرب، ایران جغرافیایی اهمیت فراوانی دارد و اهمیتش مانند افغانستان نیست. آمریکا از افغانستان زمین‌سوخته ساخت زیرا در بلندمدت سودی برایش نداشت و به دلیل همسایگی با چین

ادامه در صفحه ۱۱

تورویسم

داعش خراسان، چالشی برای منطقه

قسمت پایانی

جمهوری اسلامی ایران حدود ۹۵۰ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان دارد. با توجه به میل مهاجرت مردمان افغانستان، باید از ورود مهاجران غیرقانونی که می‌خواهند وارد خاک کشورمان شود جلوگیری شود، زیرا وقتی مهاجرانی بدون مدرک معتبر راهی ایران می‌شوند، احتمال اینکه در میان آن‌ها افرادی وابسته به گروه تروریستی داعش خراسان باشند، وجود دارد.

میراحمد گل‌هاشمی و «مولوی محمدداود زمزل» حاکمان سابق ولایات ننگرهار و بلخ و از برجسته‌ترین افراد طالبان اشاره کرد. نقل است هنگامی که مولوی «زمزل» از جنگ ننگرهار با داعش برمی‌گشت، گفته بود: «خواجه، بسیار وحشی و مردمانی بودند که حتی از حد انسانیت فراتر رفته بودند، زیرا حیواناتی مانند سنگ و گربه یا جاهایی که این داعشی‌ها حضور داشتند، گریخته بودند.

اقدامات داعش خراسان در ایران و افغانستان
به گزارش ایرنا، از زمان تشکیل داعش خراسان، این گروه عملیات‌های کوچک و بزرگ زیادی را در کشورهای منطقه انجام داده است. در ذیل به برخی از آن‌ها که در خاک ایران و افغانستان انجام شده است، اشاره می‌کنیم:

۱- حمله تروریستی در حرم شاه‌چراغ (آبان ماه ۱۴۰۱)
چهارم آبان ۱۴۰۱، فردی تاجیک‌تبار و وابسته به گروه تروریستی داعش خراسان، به صورت مسلح وارد حرم شاه‌چراغ شهر شیراز می‌شود و شروع به تیراندازی به سوی زوار و کارکنان حرم می‌کند.

چند روز بعد از حادثه، مجله‌النبأ که هفته‌نامه رسمی داعش است، در قالب خبری مسئولیت حادثه را پذیرفت و نوشت: «در رویدادی جدید، دولت اسلامی در داخل یک مرقد شرک‌آمیز، ایران مجوس را هدف قرار داد و یکی از مجاهدان خلافت اسلامی به تیراندازی در داخل مرقد اقدام کرد و ده‌ها کشته و زخمی برجا گذاشت.»

۲- حادثه تروریستی کرمان (دی‌ماه ۱۴۰۲)
سیزدهم دی ماه ۱۴۰۲ مصادف با چهارمین سالگرد شهید قاسم سلیمانی، دو انفجار در مسیر گلزار شهدای کرمان رخ داد که به شهادت ۹۴ تن منجر شد. یک روز پس از حادثه، گروه تروریستی داعش خراسان مسئولیت این حمله را برعهده گرفت. طبق بیانیه‌ای که این گروه در کانال‌های تلگرامی وابسته به خود منتشر کرد، انفجارها توسط دو عامل انتحاری صورت گرفته بود.

درگیری‌های نیروهای طالبان با داعش خراسان نیز از زمان حضور داعش در خاک افغانستان تاکنون ادامه داشته است. در زمانی که هنوز نیروهای طالبان درگیر جنگ و نزاع با دشمنانشان آمریکا و هم‌پیمانان آن بودند، گاهی جبهه نبرد علیه آمریکایی‌ها را مسکوت گذاشته و توان نظامی و اطلاعاتی خود را معطوف مقابله با داعش می‌کردند.

از مهم‌ترین ضرباتی که نیروهای داعش خراسان بر طالبان وارد کردند می‌توان به ترور «عبدالغنی» فرمانده ارشد طالبان در ولایت لوگر، انفجار مراسم ختم والده «ذبیح‌الله مجاهد» (سخنگوی کنونی طالبان، در مسجد عیدگاه کابل، ترور «مولوی

وقتی ما رفتیم و شورشیان را از منطقه بیرون کردیم، این حیوانات دوباره برگشتند و ظاهر شدند. (منبع: خبرگزاری رسمی امارت اسلامی افغانستان موسوم به الإمراره در)

طالبان نیز در پاسخ به جنایت‌های داعش و به قصد سرکوب آن‌ها عملیات‌های متقابلی را انجام داده و حتی در بعضی مواقع، اقدام به حمله پیش‌دستانه کرده است. به عنوان مثال نیروهای طالبان بهترین و مجهزترین آموزشگاه تربیتی و نظامی داعش در منطقه زبرکوه ولایت فراه را از وجود تروریست‌ها پاک کرد.

همچنین در ماه ژوئیه ۲۰۱۸ (تیرماه ۱۳۹۷) طالبان خراسان علیه داعش در ولایت جوزجان آغاز کرد. طبق گفته فرمانده تسلیم شده داعش در این حمله، گروه طالبان حدود ۲۰۰۰ نفر را برای نبرد با آن‌ها جمع‌آوری کرده بود. در این درگیری، جنگجویان جنبش اسلامی ازبکستان که با داعش بیعت کرده بودند نیز در کنار داعشی‌ها علیه نیروهای طالبان می‌جنگیدند.

بنابراین، باید با انجام اقدامات لازم تأمین و تمرکز جدی بر مسئله مهاجران، تهدیدها را به حداقل‌ترین میزان ممکن رساند. در این‌موضوع حکومت طالبان نیز می‌تواند نقش برجسته‌ای داشته باشد و از مهاجرت غیرقانونی و ثبت‌نشده شهروندان کشورش به داخل خاک ایران جلوگیری کند. همچنین حکومت طالبان باید برای تأمین امنیت افغانستان هم که شده، تحکیم امنیت مرزها و تسلط بر ورود و خروج از مرزهایش را در دستور کار قرار بدهد.

ج) غرب‌الگری افغانستانی‌های مقیم ایران و اخراج مهاجران غیرقانونی:
طبق اعلام سازمان مللی مهاجرت جمهوری اسلامی ایران، در آبان ماه ۱۴۰۲، آمار رسمی اتباع افغانستانی نزدیک به ۵ میلیون نفر است. البته این آمار رسمی است و احتمال اینکه چند میلیون درگیری، جنگجویان جنبش اسلامی ازبکستان که داخل کشور باشند، وجود دارد. لذا شایسته است که یک غرب‌الگری منظم و دقیق برای شناسایی مهاجران غیرقانونی انجام شود.

در این میان، حکومت طالبان نیز با برقراری امنیت، جلوگیری از تفرقه‌های قومی، زیاده‌ای اصلاح خرابی‌های ناشی از جنگ‌های گذشته، حل مشکل بیکاری و اعطای آزادی‌های عمومی بیشتر، می‌تواند سبب بازگشت مهاجران افغانستانی شود.

د) همکاری با دیگر کشورهای منطقه:
ایران و افغانستان علاوه‌بر همکاری‌های منسجم نظامی و امنیتی با یکدیگر، می‌توانند نظر کشورهای دیگر را نیز برای حل بحران امنیتی داعش خراسان، جلب کنند؛ زیرا این گروه تهدیدی مشترک برای دولت‌های منطقه است و با امنیت ملی آن‌ها ارتباط مستقیم دارد. کشورهای همچون روسیه، پاکستان، ترکمنستان، تاجیکستان و ازبکستان می‌توانند در این زمینه همراه باشند.

البته به دلیل آنکه بسیاری از اعضای داعش خراسان را جوانان تاجیکستان و ازبکستان تشکیل می‌دهند، نقش دولت‌مردان این دو کشور در بهبود وضعیت عمومی و حکمرانی کشورشان، احتمال گرایش شهروندانشان به این گروه تروریستی را به حداقل می‌رساند.

همچنین از آن‌جایی که بیشتر جذب‌شوندگان از طریق سایت‌ها و شبکه‌های مجازی فریب چنین گروه‌های تروریستی را می‌خورند، شایسته است پایش و نظارتی قوی و مستمر روی فضای مجازی کشورهای منطقه وجود داشته باشد.